

Dosarul nr. 2ra-1310/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Boghiu Andrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Boghiu Svetlana împotriva lui Boghiu Andrei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor,

împotriva deciziei din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost respinse apelurile declarate Boghiu Svetlana, reprezentată de avocatul Ciuru Igor și Boghiu Andrei și a fost menținută hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La 05 septembrie 2019 Boghiu Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boghiu Andrei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea din 23 iulie 2007 a Judecătoriei Rîșcani, a fost desfăcută căsătoria între ea și pârâtul Boghiu Andrei, înregistrată la 24 iulie 2004 la Oficiul Stării Civile Centru, mun. Chișinău, a fost determinat domiciliul copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, împreună cu ea și s-a încasat din contul lui Boghiu Andrei în beneficiul ei pensia de întreținere pentru copilul minor în sumă bănească fixă de 550 de lei lunar, începând cu 04 aprilie 2007, până la atingerea majoratului copilului.

A reținut că toate cheltuielile pentru întreținerea copilului minor XXXXX le suportă de una singură. Boghiu Feodora, mama pârâtului, care locuiește în mun. Chișinău, până în prezent refuză să-i zică unde lucrează fiul său Boghiu Andrei, tăinuind astfel care sunt de fapt veniturile reale pe care le obține lunar ultimul atât față de ea, organul fiscal, cât și executorii judecătorești.

Reclamanta a menționat că de fapt, Boghiu Andrei este angajat la firma de transport „Transfrigo”, mun. Chișinău, în funcție de director adjunct, însă acesta intenționat ascunde informația dată, cu scopul de a nu achita pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX în mărimea cuvenită.

La solicitările sale repetate de a achita benevol o sumă mai mare de întreținere a copilului minor, care necesită permanent tratament medical costisitor, nutriție complementară crescută, tratament sanatorial, deoarece este încadrat în grad de dizabilitate, pârâțul Boaghe Andrei categoric refuză.

Boghiu Svetlana a susținut că este angajată la IMSP „Spitalul Clinic Bălți”, în funcție de statician medical, cu un salariu tarifar de 3.150 de lei, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 142-18 din 13 august 2019. De fapt, salariul său net este de 2.719 de lei, fapt ce rezultă din tichetele salariale, care nu sunt suficienți pentru a acoperi toate cheltuielile legate de întreținerea copilului minor, care este destul de costisitor, având în vedere că trebuie permanent să procure medicamentele necesare pentru tratarea copilului. Mai mult ca atât, doar în anul 2019 fiul XXXXX de trei ori a fost internat la spital, însă tatăl său Boghiu Andrei niciodată nu l-a vizitat și nici ajutor financiar în acest sens nu a acordat.

A notat că potrivit informației eliberate de Direcția pentru Statistică a mun. Bălți, valoarea minimului de existență, calculat în conformitate cu Ghidul metodologic cu privire la modul de calculare a acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 285 din 30 aprilie 2013, în anul 2018 a constituit în medie pe lună pentru un copil în vârstă de 7 – 17 ani – 2.031,70 de lei inclusiv în orașe mari (mun. Chișinău și Bălți) – 2.280,80 de lei.

A invocat că potrivit art. 74 alin. (1) din Codul familiei, ambii părinți sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

În contextul expus și reieșind din interesul superior al copilului, Boghiu Svetlana a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă de 550 de lei stabilit prin hotărârea din 23 iulie 2007 a Judecătoriei Rîșcani, prin majorarea acestuia, cu încasarea din contul lui Boghiu Andrei în beneficiul ei a pensiei de întreținere în sumă bănească fixă de 1.500 de lei lunar, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de Boghiu Svetlana a fost admisă parțial, a fost modificat cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor și s-a încasat din contul lui Boghiu Andrei în beneficiul Svetlanei Boghiu pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă bănească fixă de 1.150 de lei lunar. S-a încasat din contul lui Boghiu Andrei în beneficiul Svetlanei Boghiu suma de 1.500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat din contul lui Boghiu Andrei în bugetul de stat suma de 414 lei cu titlu de taxă de stat.

La 02 ianuarie 2020 Boghiu Svetlana, reprezentată de avocatul Ciuru Igor în baza mandatului seria MA nr. 1410124 din 10 decembrie 2019, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 09 martie 2020 a prezentat apelul

motivată, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Central și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 21 ianuarie 2020, Boghiu Andrei a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere parțială a acțiunii, prin care să fie modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă de 750 de lei lunar.

Prin decizia din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse apelurile declarate de Boghiu Svetlana, reprezentată de avocatul Igor Ciuru și Boghiu Andrei și a fost menținută hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoria Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit datelor statistice, minimul de existență pentru copiii cu vârsta de 7-17 ani, pe republică în semestrul I al anului 2019 a constituit 2.198,80 de lei, în semestrul II - 2.196,90 de lei, iar în orașe (mun. Chișinău și mun. Bălți) în semestrul I al anului 2019 a constituit 2.187,20 de lei, în semestrul II - 2.228,90 de lei, fapt ce denotă că cuantumul minimului de existență lunar este în creștere.

Raportând cuantumul minimului de existență la suma lunară achitată de Boghiu Andrei de 550 de lei pentru întreținerea fiului minor, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că suma respectivă este disproporționat de mică și urmează a fi modificată în sensul majorării ei. Astfel, cu trimitere la prevederile art. 58 din Codul familiei, fiecare părinte urmează să contribuie cu minim 1.115 lei pentru a-i asigura copilului lor cel puțin nivelul minim de existență.

Totodată, instanțele de judecată au reținut că Boghiu Svetlana activează în cadrul Spitalului Clinic Bălți în funcție de statistician, cu un salariu net de 2.719 - 2.931 de lei. Pârâtul Boghiu Andrei este de acord cu majorarea cuantumului pensiei de întreținere a fiului XXXXX, însă solicită ca acesta să fie majorat doar cu 200 de lei, adică în sumă fixă de 750 de lei lunar, susținând în acest sens că salariul său mediu pentru anii 2018-2019 a constituit 2.157,48 de lei. Din certificatele anexate la actele cauzei se confirmă faptul că Boghiu Andrei este angajat la SRL „Transfrigo”, în funcție de mecanic la reparația automobilelor din 05 august 2011, salariul său pentru perioada mai 2019 - august 2019 a constituit 2.081,25 de lei lunar.

Prin urmare, instanțele de judecată au conchis că prin achitarea în continuare de către Boghiu Andrei a pensiei de întreținere în suma propusă de către acesta de 750 de lei, raportată la minimul de existență, vor fi lezate interesele și drepturile copilului minor XXXXX. Or, ambii părinți trebuie să depună maxim efort pentru a asigura copiilor săi un nivel de trai decent, care să garanteze respectarea cel puțin a nivelului minimului de existență pentru copiii de vârsta respectivă.

Instanțele de judecată au considerat că nu poate fi admisă solicitarea reclamantei cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere până la 1.500 de lei lunar, deoarece pentru perioada de la 01 martie 2019 - 01 martie 2020 copilul minor XXXXX a fost încadrat în grad de dizabilitate XXXXX, însă în ședința instanței de apel Boghiu Svetlana a confirmat că în luna februarie 2020 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nu i-a acordat minorului XXXXX

grad de dizabilitate. La fel, reclamanta nu a specificat ce tratament primește copilul, cu ce periodicitate și că medicamentele prescrise nu sunt acoperite de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

La 29 iulie 2020 Boghiu Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere parțială a acțiunii, prin care cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX să fie modificat în sumă de 750 de lei.

În motivarea recursului Boghiu Andrei a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare, la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a fiului său minor XXXXX în sumă de 1.150 lei, nu au ținut cont de veniturile sale reale lunare de care dispune, de starea sa de sănătate, precum și că mai are la întreținere părinții săi care sunt în etate. Astfel, din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă cert că este angajat la SRL „Transfrigo”, în funcția de mecanic de reparare a automobilelor, iar salariul mediu pentru perioada 2018 – 2019 a constituit suma de 2.157,48 de lei. Mai mult ca atât, aproximativ de 4 ani se află la medicul specialist cu diagnoza „XXXXX”, din care cauză se află în imposibilitate să lucreze într-un regim de muncă sporit și să obțină venituri suplimentare, dimpotrivă este impus la cheltuieli de tratament medical personal. Cu toate acestea, niciodată nu a admis restanțe la plata pensiei de întreținere a fiului său, care a fost suplimentată cu cadouri transmise copilului cu diverse ocazii.

Recurentul a susținut că nu dispune de alte venituri decât salariul de la locul de muncă în mărime de 2.157,48 de lei, iar majorarea pensiei de întreținere propusă instanței de judecată în sumă de 750 de lei reprezintă o cotă de 35% din veniturile sale, față de cele de 25% prevăzute de art. 75, 76 din Codul familiei, pe când cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanța de judecată în mărime de 1.150 de lei reprezintă 53% din veniturile sale, ceea ce constituie dublu față de cota legală, în condițiile în care intimata dispune de venituri lunare mai mari.

Consideră că potrivit legislației în vigoare, modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor nu trebuie să favorizeze unul din părinți, iar instanța de judecată nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 02 iunie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Andrei Boghiu la 22 iunie 2020 (f.d. 110), însă plicul expediat a fost restituit instanței ca nereclamat (f.d. 112-113).

Astfel, recursul declarat la 29 iulie 2020, este în termen.

La 14 august 2020 în adresa Svetlanei Boghiu a fost expediată copia recursului declarat de Boghiu Andrei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 126).

La 05 septembrie 2020 Svetlana Boghiu a depus referință, solicitând să fie respins recursul declarat de Boghiu Andrei, cu menținerea deciziei din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pe care le consideră legale și întemeiate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Boghiu Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Boghiu Andrei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Boghiu Andrei, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Boghiu Andrei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic